

Kopperskolan
Koppersvägen 42
442 42 Stenungsund

2010-12-10
1 (10)
Dnr 40-2010:362

Stenungsunds kommun
Strandvägen 15
444 82 Stenungsund

Kvalitetsgranskning av Musik i grundskolan av Kopperskolan i Stenungsunds kommun

Skolinspektionens beslut

Skolinspektionen har granskat elevernas möjligheter att utveckla kunskaper i musikämnet i enlighet med kursplanens och läroplanens mål.

Områden som bör förbättras:

- Musikämnets koppling till andra ämnen behöver synliggöras på skolan i årskurserna 4–6.
- Eleverna behöver få ett större reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i musikundervisningen.
- Musikundervisningen behöver bättre anpassas efter elevernas erfarenheter och kunskaper.
- Rektorn behöver få ökad kunskap om elevernas måluppfyllelse i musik i årskurs 5.
- Elevernas kännedom om målen för musikämnet behöver förbättras.
- Rektorn behöver skapa förutsättningar för en ökad samverkan kring musikämnet med mottagande skola för att bättre kunna följa elevernas kunskapsutveckling i musik.
- Rektorn behöver säkerställa att de som undervisar i musik får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och även sträva efter att det på skolan finns lärare i musik med utbildning för den undervisning de i huvudsak ska bedriva.
- Även elever i andra årskurser än årskurs 6 behöver få möjlighet att använda IT i musikundervisningen.
- Rektorn behöver verka för att musikundervisningens kvalitet utvecklas i förhållande till målen i läroplan och kursplan ur ett årskurs 1–9 perspektiv.

Uppföljning

Skolinspektionen följer upp de krav på åtgärder som granskningen resulterat i. Senast **2011-03-10**, ska huvudmannen för Kopperskolan lämna en redovisning till Skolinspektionen i Göteborg. Vid redovisning till Skolinspektionen, anges vilka åtgärder som vidtagits och vilka åtgärder som eventuellt planeras. Ange även tidplan för planerade åtgärder och ansvarig för genomförandet. Redogörelsen kan sändas per e-post (kristina.svensson@skolinspektionen.se) Ange Skolinspektionens diarienummer (Dnr 40-2010:362) vid kommunikation med myndigheten angående granskningen.

Skolinspektionens granskning av Musik i Kopperskolan i Stenungsunds kommun

Bakgrund och granskningsområden

Skolinspektionen genomför en kvalitetsgranskning av musikundervisningen i grundskolan under perioden februari 2010 till mars 2011. Skolinspektionen kommer att under perioden granska cirka 40 skolor. Skolinspektionen besökte Kopperskolan den 21–23 september 2010. Vid besöket skedde observationer av musikundervisningen och intervjuer hölls med rektorn, lärare och elever. Besöket föregicks av studier av dokument som inhämtats från skolan.

Övergripande iakttagelser och slutsatser inom området kommer att redovisas i Skolinspektionens kvalitetsgranskningsrapport Musik i grundskolan. Ytterligare information om och projektplan för kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens webbplats (<http://www.skolinspektionen.se/Kvalitetsgranskning/>).

Syftet med granskningen är att förbättra kvaliteten på musikundervisningen i grundskolan. Genom att synliggöra brister och styrkor för skolor och huvudmän är målet att Skolinspektionens granskning ska bidra till förbättringar som leder till att eleverna får en bättre musikundervisning genom alla årskurser.

Skolan ska genom musikundervisningen bredda och fördjupa elevernas kunskaper i musikämnet. Undervisningen ska bygga på såväl praktiska som teoretiska moment. Musikämnet är ett ämne med många dimensioner som ska ge eleverna möjlighet att bli förtrogna med andra kunskapsområden. Musikens ämnesövergripande karaktär innebär att ämnet har en stor potential att samordnas med övriga ämnen. Musikundervisningen kan även utgöra en viktig länk mellan skolan som institution, dess kultur och traditioner och barns och ungdomars tillvaro vid sidan av skolan. Ämnet är även omtyckt bland eleverna, men musikundervisningens kvalitet och förutsättningar varierar mycket vilket innebär att elevernas möjlighet att utvecklas inom ämnet skiljer sig åt. Ett övergripande problem är att eleverna inte får en sammanhållen utbildning utifrån kursplanernas mål i ett 1-9 perspektiv¹.

Granskningen har inriktats mot tre frågeområden:

¹ Skolverket (2005b). *Nationella utvärderingen av grundskolan 2003 - musik (NU-03)* Ämnesrapport till rapport 253. Stockholm: Skolverket.

1. Ger musikundervisningens innehåll och genomförande eleverna möjlighet att utvecklas inom samtliga kunskapsformer och synliggörs musikämnets koppling till andra ämnen?
2. Sker bedömning och betygssättning utifrån styrdokumentens krav?
3. Finns centrala förutsättningar för att bedriva en musikundervisning av hög kvalitet?

Beskrivning av skolan

Kopperskolan omfattar förskoleklass, grundskola med årskurserna 1–6 samt obligatorisk särskola med årskurserna 1–10. Skolan har cirka 300 elever. Grundskolan och förskoleklassen leds av en rektor som tillträdde under vårterminen 2010 och den obligatoriska särskolan leds av en annan rektor. Denna rapport omfattar musikundervisningen i grundskolan. Skolan har nyligen omformat sina arbetslag och dessa leds av var sin arbetslagsledare. Åtta av skolans lärare undervisar i musik. I årskurserna 5 och 6 undervisar en musiklärare i musik, som vid tillfället för granskningen är nytillträdd. Musikundervisningen i årskurserna 1–3 sker i elevernas hemklassrum. Eleverna i årskurserna 4–6 får sin musikundervisning i en, vid tillfället för granskningen, nyligen inredd musikal, som är också används för undervisning i bild.

Motivering till beslut

1. Ger musikundervisningens innehåll och genomförande eleverna möjlighet att utvecklas inom samtliga kunskapsformer och synliggörs musikämnets koppling till andra ämnen?

För att eleverna ska ges möjlighet att utveckla kunskaper i ämnet musik i enlighet med kursplanens och läroplanens mål krävs att undervisningens innehåll utgår från målen. Kursplanen för musikämnet anger olika kunskapsformer² som eleverna ska ges möjlighet att utvecklas inom. Tidigare studier visar dock på att vissa kunskapsformer får begränsat utrymme i undervisningen, och att elevernas möjlighet att utveckla sina kunskaper även beror av lärandemiljö, lärarens förmåga att individanpassa undervisningen samt elevernas möjlighet till inflytande³.

Undervisningen ska enligt läroplanen även innefatta beröringspunkter till andra kunskapsområden, något som enligt forskning är ytterligare ett bristområde⁴.

Beskrivning

Av kursplanen för musik framgår att musicerande, musiklyssnande, musikskapande och musikkunnande är fyra viktiga kunskapsformer och att musiken har betydelse för personlighetsutveckling och lärande. Ett av målen att sträva mot är att eleven utvecklar förmåga att själv skapa musik för att kommunicera tankar och idéer. Vid Kopperskolan undervisar klasslärarna eleverna i årskurserna 1–3 i musik i respektive hemklassrum. Vid intervjuer med såväl lärare som elever framkommer att musikundervisningen i

² Kunskapsformer avser i detta sammanhang musicerande, musiklyssnande, musikskapande och musikkunnande.

³ Skolverket (2005b); Ferm, C. (2004). *Öppenhet och medvetenhet. En fenomenologisk studie av musikalisk interaktion*. Luleå: Luleå tekniska univ.

⁴ Aulin-Gråhamn, L. och J. Thavenius (2003). *Kultur och estetik i skolan: slutredovisning av Kultur och skola-uppdraget 2000-2003*. Malmö: Malmö högskola, Lärarutbildningen.

dessa årskurser främst utgörs av sång och delvis musiklyssning. Musikundervisningen utgår från de lokala pedagogiska planeringar som, vid tillfället för granskningen, nyligen upprättats vid skolan och upp till årskurs 3 har skolan valt att fokusera sång och musiklyssning.

Eleverna i årskurserna 4–6 får sin musikundervisning i en, vid tillfället för granskningen, nyligen inredd musiksall, som är också används för undervisning i bild. Eleverna i årskurs 4 får musikundervisning av en av klasslärarna i årskurs 4. Denne lärare har fram till och med vårterminen 2010 undervisat eleverna vid skolan i årskurserna 4–6 i musik. Från och med höstterminen 2010 undervisar en lärare som anställts som musiklärare i årskurserna 5 och 6 i musik. Vid såväl intervjuer som observationer av musikundervisningen framkommer att eleverna i årskurserna 4–6 får musikundervisning som ger dem möjlighet att utvecklas inom samtliga kunskapsformer. Främst musicerar eleverna tillsammans på musiklektionerna och musikkunnandet flätas samman med såväl musikaliska begrepp som instrumentkännedom. Eleverna får exempelvis lära sig grunder i ackordspel och på så sätt kopplas teori och musicerande samman. Lärarna uttrycker dock att det blir problem när eleverna ska spela instrument då eleverna undervisas i helklass och klasserna har cirka 20 elever. De uppger att det är svårt att lära många elever samtidigt att spela instrument.

Både lärare och elever berättar att eleverna vid olika tillfällen fått skapa musik, främst texter till befintliga melodier, men musikläraren berättar att de kommer att utnyttja datorerna för att kunna skapa musik i årskurs 6. Musikskapande är det som förekommer mest sällan på musiklektionerna. I samtal med musikläraren framkommer att hon önskar att samtliga kunskapsformer ska kunna finnas med i någon form på varje lektion. I musiksalen står de fyra kunskapsformerna skrivna på tavlan.

Enligt 1994 års läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet har rektorn ett särskilt ansvar för att undervisningen i olika ämnesområden samordnas så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet. I Förordningen om kursplaner (SKOLFS 2000:135) framgår att samverkan mellan ämnen är nödvändig för att möjliggöra en allsidig och meningsfull kunskapsutveckling i enlighet med läroplanens värdegrund, mål och riktlinjer. Nordiska rådet har i en förstudie⁵ över landsgränserna slagit fast att kreativa ämnen har stor betydelse för skolelevs trivsel och prestationer i teoretiska ämnen, och att det därför finns en stor potential i en bättre samordning mellan skolans olika ämnen.

Eleverna i årskurserna 1–3 får sin musikundervisning integrerad med övrig undervisning. Enligt lärarna avsätter de inte någon speciell lektion per vecka för musikundervisning utan sjunger tillsammans med eleverna när de anser att de behöver det. De sjunger exempelvis morgonsånger på olika språk och sjunger även sånger för att lära sig "tio-kompisarna" i matematik och sånger som förknippas med kroppen eller handlingar om olika årstider. På så sätt integreras musiken med alla ämnen. Eleverna gör också olika rörelsesånger och målar till musik.

I årskurserna 4–6 synliggörs musikämnets koppling till andra ämnen i mycket begränsad omfattning. I intervju med lärare framkommer att de sjunger sånger på engelska

⁵ Nordiska rådet (2008). *Kreativa ämnen i skolan leder till bättre PISA-resultat*. Hämtat från Nordiska rådets (och Nordiska ministerrådets) hemsida.

tillsammans med eleverna och att de då talar om vad texten handlar om, men i övrigt kopplas sällan musik till något annat ämne och kunskapsområde. Enligt lärarna kan det ha olika förklaringar och de uppger att det är lättare att koppla musikämnet till andra ämnen om man undervisar eleverna i fler ämnen än i musik. Lärarna uppger att musikläraren inte är med i något arbetslag och har inte heller varit med på möten och kunnat planera tillsammans med övriga lärare. Rektorn uttrycker att hon ser positivt på ämnesintegrerad undervisning men ser svårigheter med att musikläraren inte haft möjlighet att vara med på gemensamma möten för planering och uttrycker en önskan att förändra detta.

Av läroplanen framgår att skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära. I intervju med elever på Kopperskolan framkommer att de vågar sjunga och spela på lektionerna men att det kan bli lite rörigt ibland. Helst när de ska spela instrument. Detta bekräftades även vid de lektionstillfällena Skolinspektionen besökte vid granskningen. Eleverna tror det kan bero på att de är många som behöver hjälp samtidigt och att det kan vara svårt att låta bli instrumenten, men de berättar även att de upplever att olika lärare är olika stränga. Elever uttrycker vid intervju att de blir inspirerade när de ser att läraren kan mycket och när de märker att även läraren vågar sjunga och spela, då vågar de också.

Enligt läroplanen ska alla som arbetar i skolan utgå från varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenhet och tänkande. Vi intervju med lärare på Kopperskolan framkommer att de försöker ge elever som kan mycket i musikämnet utmaningar men att det kan vara svårt, framförallt vid instrumentspel, att både utmana dem som redan kan och hjälpa dem som behöver mycket stöd. Lärarna uttrycker att undervisningen tenderar att planeras utifrån någon slags mitt där alla kan vara med. Eleverna uttrycker att de önskar att de kunde få sjunga och spela mer moderna sånger och att de ibland önskar att de kunde delas in i olika grupper vid instrumentspel utifrån vad de har för förkunskaper. Enligt elever förekommer det att lärarna frågar om eleverna kan spela några instrument och om de gör det kan de få visa dessa i skolan. I årskurserna 4–6 får eleverna regelbundet ta med sig musik som de brukar lyssna till på fritiden och presentera den för klassen. Elever uppger att de får skriva vad de tycker om musikundervisningen inför utvecklingssamtalen men de gör inga utvärderingar av musikundervisningen tillsammans med läraren på lektionerna i musik.

Av läroplanen framgår att läraren ska se till att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad. Vid såväl intervjuer som vid klassrumsobservationer framkommer att eleverna vid Kopperskolan inte är med vid planering av musikundervisningen, men att de kan vara med och påverka undervisningen genom att lärarna lyssnar till deras förslag på förändringar utifrån den givna planeringen.

Bedömning

Skolinspektionens bedömning är att musikundervisningens innehåll och genomförande ger eleverna möjlighet att utvecklas inom samtliga kunskapsformer. Musikämnets koppling till andra ämnen och kunskapsområden behöver utvecklas i årskurserna 4–6. Undervisningen behöver bättre anpassas efter elevernas erfarenheter och kunskaper. Även elevernas inflytande över hur deras utbildning utformas i musikämnet behöver förbättras.

2. Sker bedömning och betygssättning i musik utifrån styrdokumentens krav?

För att eleverna ska ges möjlighet att utveckla kunskaper i ämnet musik i enlighet med kursplanens och läroplanens mål krävs att musikläraren tydliggör för eleverna vilka mål undervisningen har, och att läraren löpande följer upp elevernas kunskaper och bedömer dessa allsidigt utifrån styrdokumentens krav. Musik är dock ett av de ämnen där eleverna har minst kunskap om mål och betygskriterier. Uppföljningen av elevernas musikkunskaper är dessutom ofta bristande, och kraven för att få ett visst betyg kan skilja sig godtyckligt åt från skola till skola. Formaliserade samverkansformer mellan musiklärare framhålls som en nyckelfaktor för att främja likvärdighet i ämnets innehåll, bedömningskriterier och betygssättning.⁶

Beskrivning

Enligt läroplanen ska skolan klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har och vilka krav skolan ställer. Elever vid Kopperskolan berättar att de vet att det finns mål i musikämnet men att de inte närmare bearbetat dem tillsammans med läraren utan att de fått veta målen i samband med utvecklingssamtalen. Lärarna berättar att de sällan talar om målen för musikämnet på musiklektionerna men att de i och med arbetet med att ta fram lokala pedagogiska planeringar i musikämnet blivit både mer medvetna om målen och utgår från dem i planeringen av ämnet. De lokala pedagogiska planeringarna är, vid tillfället för granskningen, nyligen upprättade och finns för musikämnet i årskurserna 2–6. Planeringarna utgår från strävansmålen för musikämnet och beskriver även vad som ska bedömas.

Enligt grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtal, minst en gång varje termin, i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i. I samtal med lärare och elever framkommer att lärarna följer upp elevernas kunskapsutveckling i musik i samband med utvecklingssamtalen. Skolinspektionen har tagit del av ett antal individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen (IUP) från årskurserna 3 och 5. I framförallt årskurs 3 visar omdömena tydligt att de utgår från målen i den lokala pedagogiska planeringen och beskriver hur långt eleverna kommit i sin utveckling mot målen.

I intervju med rektorn framkommer att elevernas måluppfyllelse i musik inte sammanställts i årskurs 5 och rektorn kan därför inte veta om skolan har en hög eller låg måluppfyllelse i ämnet. I intervju med lärarna framkommer att vissa mål är svåra att nå för eleverna, främst vad gäller spel på instrument. Detta kan enligt lärarna bero på olika faktorer som exempelvis att grupperna är för stora för att lära sig spela instrument.

I skolans kvalitetsredovisning för läsåret 2009/10 skrivs att en ny plan för överlämnande av information kring eleverna till mottagande skola i årskurs 7 används och fungerar bra. Den uppger dock att informationen i de IUP-pärmar som överlämnas

⁶ Skolverket (2005b). *Nationella utvärderingen av grundskolan 2003 - musik (NU-03)* Ämnesrapport till rapport 253. Stockholm: Skolverket.

kanske inte tas till vara. Rektorn tror inte att information kring måluppfyllelse i musikämnet lämnas till berörd musiklärare eller att rutiner finns för detta.

Stenungskolan är mottagande skola för Kopperskolans elever i årskurs 7 och Skolinspektionen har även genomfört granskning av musikundervisningen i Stenungskolan. Utifrån vad som framkommit vid de båda granskningarna kan konstateras att det behövs en ökad samverkan kring musikämnet för att bättre kunna följa elevernas kunskapsutveckling i musik.

Bedömning

Skolinspektionens bedömning är att rektorn behöver få ökad kännedom om elevernas måluppfyllelse i musikämnet. Skolan behöver även se till att elevernas kännedom om målen för musikämnet förbättras. Rektorn behöver skapa förutsättningar för ökad samverkan kring musikämnet med mottagande skola för att bättre kunna följa elevernas kunskapsutveckling i musik.

3. Finns centrala förutsättningar för att bedriva en musikundervisning av hög kvalitet?

Forskning visar att elevernas möjligheter att utveckla kunskaper i ämnet musik i enlighet med kursplanens och läroplanens mål även påverkas av yttre förutsättningar där rektorns roll är central. Det handlar exempelvis om lärarkompetens, utrustning och lokaler, skolans organisation, tidsanvändning, ämnets status på skolan och arbete för att kvalitetsutveckla ämnet⁷.

Av läroplanen framgår bland annat att huvudmannen ska utveckla verksamheten i kontakt med det omgivande samhället. Forskning visar även att musik och kultursatsningar i kommunen kan genom samverkan ha gynnsam effekt på skolans arbete för att utveckla kvaliteten i musikundervisningen⁸.

Beskrivning

Enligt skollagen är kommuner och landsting skyldiga att för undervisningen använda lärare, förskollärare eller fritidspedagoger som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva. Undantag får göras endast om personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna. Enligt läroplanen har rektorn ansvaret för skolans resultat och har därvid, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska utföra sina arbetsuppgifter.

På Kopperskolan undervisar åtta lärare i musik. Enligt rektorn är flertalet av dessa behöriga att undervisa i ämnet. Vid intervjuer med lärarna framkommer att de anser

⁷ Jmf Skolverket (2005b); Georgii-Hemming, E. (2005). *Berättelsen under deras fötter. Fem musiklärares livshistorier*. Örebro: Universitetsbiblioteket; Myndigheten för skolutveckling (2007) *Musik: en samtalsguide om kunskap, arbetssätt och bedömning*. Stockholm: Myndigheten för skolutveckling.

⁸ Jmf Skolverket (2005b); Stålhammar, B. (1995). *Samspel: grundskola – musikskola i samverkan: en studie av den pedagogiska och musikaliska interaktionen i en klassrumssituation*. Göteborg: Musikvetenskapliga avd.; Sveriges Musik- och kulturskoleråd (2006) *Glädjeämnen eller sorgebarn?: En rapport om samverkan mellan för-, grund- och gymnasieskolor och landets musik- och kulturskolor*, Bjästa: Daus Tryck och Media.

sig sakna vissa kompetenser för att undervisa i musik, såsom att kunna spela på instrument, men att de inte uppgivit detta för rektorn. De uppger att lärare med mer utbildning i ämnet borde undervisa i musik även i de lägre årskurserna. Den nyanställda musikläraren har en visstidsanställning på skolan och tjänstgör även på kulturskolan (kommunal musikskola) i kommunen. Hon har en högskoleutbildning i musik men saknar pedagogisk högskoleexamen. Lärarna uppger att de önskar att de fick kompetensutvecklings i musik men har prioriterat andra ämnen istället. Såväl rektorn som lärarna uppger att skolan fokuserat på engelska, matematik och svenska.

Samlad forskning⁹ visar att musikundervisningens möjligheter att uppfylla kurs- och läroplanens mål försvåras om ansvaret helt överlämnas till den enskilde och på skolan vanligen ende musikläraren. I dessa fall krävs det starka och driftiga musiklärare och en rektor som är insatt i ämnets förutsättningar och innehåll för att kunna hävda musikämnet. Rektor har ett ansvar att leda skolans verksamhet så att kurs- och läroplanens mål för musikämnet kan uppfyllas. För en god måluppfyllelse behövs även dialog inom skolan, mellan musiklärare, mellan olika grupper av lärare och skolledare, och även mellan forskare och musiklärare.

Såväl lärare som rektor uppger att de inte specifikt talar om musikämnet på de gemensamma konferenser som hålls regelbundet på skolan. Vid några tillfällen har ämnesansvariga i musik diskuterat ämnet, främst i samband med upprättandet av de lokala pedagogiska planeringarna. Musikläraren tillhör inte något arbetslag, vilket tidigare nämnts i beslutet. Rektor är nytillträdd under vårterminen innevarande år och har ännu inte haft möjlighet att bli så förtrogen med musikundervisningen på skolan. Lärarna uppger att rektor lyft ämnets status i och med att en musiksall inrättats och musiklärare anställt.

I grundskoleförordningen framgår att grundskolan ska ha ändamålsenliga lokaler. Den ska också ha utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. Av kursplan för musik i grundskolan, mål att sträva mot, framgår bland annat att skolan i sin undervisning i musik ska sträva mot att eleven utvecklar sin förmåga att använda IT som ett stöd för lärande och musicerande samt som redskap för skapande i olika former.

Kopperskolan har en musiksall som används för musikundervisning i årskurserna 4–6. Lärarna i de lägre årskurserna uttrycker att de inte använder salen på grund av olika anledningar såsom att det kan vara svårt för en del elever att byta sal, att de ändå inte spelar instrument eller för att de inte undervisar musik som ett enskilt ämne utan ett ämne som integreras med övriga ämnen. De lärare som använder musiksallen saknar grupprum i anslutning till salen och menar att den är utrustad med för få gitarrer. Skolan har köpt in en klassuppsättning med ukulele och dessa används för att lära eleverna ackordsspel. Musiksallen är utrustad med en mindre uppsättning gitarrer, en elbas, en elgitarr, metallofoner och rytminstrument. Där finns även mikrofoner och ljudanläggning samt några keyboardar och några stationära datorer.

⁹ Georgii-Hemming, E. (2005). *Berättelsen under deras fötter. Fem musiklärares livshistorier*. Örebro: Universitetsbiblioteket; Myndigheten för skolutveckling (2007) *Musik: en samtalsguide om kunskap, arbetsätt och bedömning*. Stockholm: Myndigheten för skolutveckling.

Stenungsunds kommun har beslutat att alla elever i grundskolan från och med årskurs 6 ska få egna bärbara datorer från och med höstterminen 2010. Tillgången till datorer med musikprogram har inneburit att dessa används som ett naturligt inslag i musikundervisningen från och med årskurs 6. I tidigare årskurser har datorer använts i musikundervisningen i ytterst begränsad utsträckning för vissa elever som har önskat skapa text och musik eller för ordbehandling. Musikläraren berättar att hon planerar att använda datorerna i årskurs 6 för såväl musikskapande som för att leta musik och för instrumentkännedom. Vid de observationer som gjordes vid granskningen framkom att datorerna används i musikundervisningen i årskurs 6.

Eleverna undervisas i musik i helklass. Klasserna består av cirka 20 elever. Lärarna uttrycker att det blir stora problem när de undervisar eleverna i instrumentspel. Det är svårt att lära så många elever samtidigt att spela såväl på melodiinstrument som i ackordspel och det blir därför svårt för eleverna att nå målen för årskurs 5 gällande att kunna delta i enkla former av melodi och ackordspel. De lärare som främst sjunger med eleverna anser att grupperna är lagom stora för detta. Rektor uppger att hon fört samtal med musiklärare om att ha flexibla gruppstorlekar i musikundervisningen men vid tillfället för granskningen hade detta ännu inte kommit till stånd.

Skolan ingår i försöksverksamheten med utbildning utan timplan i grundskolan. Rektor uppger att de på skolan inte fört samtal kring om eleverna får tillräckligt med undervisningstid i ämnet musik för att få förutsättningar att nå målen i ämnet.

Stenungsunds kommun har nyligen beslutat att göra neddragningar av den kommunala kulturskolan. Skolan har tidigare haft samarbete med kulturskolan och har sett det som ett stöd i såväl musikundervisning som ett samarbete med det omgivande samhället. Såväl lärare som rektor uttrycker att de befarar att detta samarbete inte kommer att förkomma på samma sätt som tidigare.

Bedömning

Skolinspektionens bedömning är att det till vissa delar finns brister i de centrala förutsättningar som krävs för att bedriva en musikundervisning av hög kvalitet. Rektor måste säkerställa att de lärare som undervisar i musik har den utbildning och kompetens som krävs och får den kompetensutveckling de behöver för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter. Skolinspektionen vill här framhålla skollagens bestämmelse där det framgår att kommunen som huvudregel är skyldig använda lärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva. Eleverna i årskurs 6 ges goda möjligheter att använda IT som stöd för musicerande samt som redskap för skapande i enlighet med kursplanen för musik. Skolan behöver se till att även elever i andra årskurser får möjlighet att använda IT i musikundervisningen. Eleverna behöver ges möjlighet att använda IT som stöd för musicerande samt som redskap för skapande i enlighet med kursplanen för musik. Rektor och lärarna behöver samverka för att musikundervisningens kvalitet ska utvecklas i förhållande till målen i läroplan och kursplan ur ett årskurs 1–9 perspektiv. Rektor behöver säkerställa att eleverna ges förutsättningar att nå mål att uppnå i årskurs 5 i musik, detta gäller främst elevernas förutsättning för musicerande.

I ärendets slutliga handläggning har utredaren Agneta Kristensson och undervisningsrådet Håkan Sandström deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Hans Larson

Enhetschef/Beslutsfattare

Kristina Svensson

Undervisningsråd/Föredragande